

«Місцеві ініціативи з прозорості та громадської участі в Україні»

Конгрес місцевих та регіональних влад Ради Європи оголосив про проведення конкурсу проектних пропозицій серед муніципалітетів України, представники яких брали участь у семінарах «Мери, лідери змін», що були організовані протягом 2014-2017 років в рамках проекту «Сприяння розвитку місцевої демократії в Україні».

Запрошення до подання проектних пропозицій спрямоване на підтримку органів місцевого самоврядування в Україні у плануванні, розробці та впровадженні сталих ініціатив, які можуть бути поширені, та стосуються залучення громадськості з більш розгорнутою метою органів місцевого самоврядування до більшої відкритості, інклюзивності, підзвітності та прозорості у співпраці з громадянами з урахуванням гендерного аспекту.

11 травня 2017 року була проведена інформаційна сесія, в результаті якої був підготовлений документ із запитанням та відповідями. Мета документу надати подальшу підтримку міським головам у фіналізації їх проектних пропозицій.

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

1. Чи можуть муніципалітети, чиї представники не брали участі у семінарах «Мери, лідери змін» подавати на розгляд свої проектні пропозиції?

На жаль, ні. Лише ті муніципалітети, з яких або мер, або голова міської/селищної/сільської ради брав участь у семінарах «Мери, лідери змін» можуть подавати проектні пропозиції в рамках зазначеного запрошення до подання проектних пропозицій.¹

2. Хто може подати заявку на грант?

Конкурс відкритий для муніципалітетів, представники від яких брали участь у семінарах «Мери, лідери змін»¹ Громадські організації не можуть подавати заявки на розгляд в рамках зазначеного конкурсу.

3. Чи може проектна пропозиція, яка подається на фінансування, бути частиною більшого проекту? Чи можливо, що запит на фінансування стосується лише частини більшого проекту?

Проектна пропозиція може бути частиною більшого проекту. В той самий час, ця проектна пропозиція повинна мати власні цілі та завдання, які можуть бути досягнуті та втілені протягом життєвого циклу гранту від Ради Європи, а саме до 15 листопада 2017 року. Документи, що подаються повинні містити детальну інформацію та обґрунтування стосовно тієї частини, яка потребує фінансування.

Будь ласка, зважайте, що Ви не можете отримати фінансування на заходи, які вже фінансуються з інших джерел, як зазначено в Статті 10.3 Інструкції Ради Європи 1374

¹ Семінари «Мери, лідери змін» відбувалися в наступні дати: Київ, 11-13 листопада 2014; Київ, 15-16 грудня 2015; Вінниця, 2-3 березня 2016; Київ, 18-19 травня 2016; Львів, 5-6 Жовтня 2016; Харків, 1-2 лютого 2017; та Одеса, 15-16 лютого 2017.

від.16.12.2015: «Заявники повинні зазначити якщо отримували (або подавали на фінансування) від Ради Європи, або інших джерел кошти на заходи в рамках проекту, який вони подають, або на операційні витрати та які ці відповідні обсяги фінансування.»

4. В запрошенні на подання проектних пропозицій вказано «Співробітники органів місцевого самоврядування не можуть фінансуватись за рахунок грантових коштів; технічні послуги, такі як придбання технічного обладнання та / або ремонт приміщень органів місцевого самоврядування можуть покриватись не більш ніж на 1/3 від попереднього бюджету.» Чи це означає, що технічні послуги повинні становити не більше ніж одну третину загального бюджету проекту, або одну третину суми гранту?

Зазначене вище обмеження стосується суми грантового фінансування від Ради Європи, тому не більш ніж одна третина від суми гранту може бути направлена на технічні послуги. В той самий час немає обмежень щодо спів фінансування з боку муніципалітету, яке може покривати саме технічні послуги. Витрати на ремонтні роботи (косметичний ремонт приміщення та його оновлення) є прийнятними витратами, лише у випадку, якщо вони безпосередньо пов'язані з проектною діяльністю.

Решта 2/3 гранту повинні бути використані для «м'яких продуктів», в основному, спрямованих на підвищення прозорості, підвищення інформованості населення про діяльність муніципалітетів, обмін інформацією, створення потенціалу, організацію зустрічей і дискусій, публікації брошур, проведення опитувань, і т.і .

5. Які технічні послуги вважаються такими, що мають право на фінансування? Чи є створення інтернет-ресурсу (веб-сайт, портал і т.д.) технічною послугою, та чи на неї розповсюджується обмеження в 1/3 від суми гранту?

Інструкція Ради Європи 1374 від 16.12.2015 визначає, які витрати вважаються прийнятними. Всі витрати повинні бути «необхідні для цілей гранту». Грантоотримувачі повинні продемонструвати як під час надання проектної пропозиції так і під час звітності, як саме витрати сприяли діяльності. Ці витрати не повинні бути супутніми видатками, а повинні мати чіткий зв'язок з результатом.

З огляду на те, що цілі проекту можуть бути досягнуті в прямий або непрямий спосіб, а саме: через створення систем які будуть уможливлувати широку демократичну участь, або через втілення певного проекту з використанням існуючої системи яка передбачає залучення громадян, технічні послуги можуть вважатися прийнятними двома шляхами:

- Грантоотримувач створює систему, яка фасилітує залучення громадян до прийняття рішень та співпрацю з місцевою владою. Це може мати форму сайту, телефонних систем, або інших просторів для взаємодії та спілкування. Технічні послуги з підтримки цієї системи можна вважати прийнятними.
- Грантоотримувач використовує демократичні системи участі задля прийняття рішення про (і в кінцевому підсумку втілення) муніципального проекту. В такому випадку, безпосередньо пов'язані з ним технічні послуги можуть бути необхідні як для полегшення процесу прийняття рішень (див вище), так і для завершення проекту. Якщо ухвалений проект включає в себе технічні послуги, вони вважаються прийнятними

Стосовно ІТ послуг та технічних послуг, вони повинні бути необхідними для втілення мети проекту, та витрати не повинні перевищувати третину від загальної суми бюджету грантової підтримки.

Якщо створення Інтернет - ресурсу є однією з цілей проекту, і це обґрунтовано описано в описі мети грантового проекту (участь громадян), така послуга не буде вважатися чисто технічною хоча вона може включати в себе покупку технічного обладнання. Такі закупівлі обладнання підлягають обмеженню (його сума не може бути більше, ніж 1/3 гранту), але контракти з експертами, які використовують обладнання, не підлягають під це обмеження.

6. Чи можливо запланувати в бюджеті заробітну платню програміста, який/ яка розробить та буде підтримувати створення програмного забезпечення/Інтернет сторінки.

Якщо муніципалітет не має такого експерта серед своїх співробітників, дозволено найняти фахівця, який виконає цю частину роботи. Однак необхідно, виправдати необхідність залучення такого фахівця для досягнення цілей проекту і пам'ятати про те, що заробітна плата може бути покрита за рахунок гранту протягом терміну реалізації проекту, тобто тільки до 15 листопада 2017 року.

7. В Додатку I (Реєстраційна Форма) 6 рядок необхідно зазначити «Дату створення заявника». Яку дату необхідно вказувати?

Це повинна бути дата створення муніципалітету, згідно право установчих документів.

8. Чи обов'язково вказувати партнерську організацію? (Рядок 4, 4 абзац "Інформація про проект" Додаток I)

Ні, це не обов'язково. Проект може втілюватись і без партнерської організації.

9. Чи може громадська організація виконувати в межах завдань проекту якусь частку роботи за угодою? Чи може громадська організація подавати проектну пропозицію на отримання гранту?

Громадська організація може виконувати частину проекту. Однак, необхідно взяти до уваги те, що фінансова підтримка третіх сторін (ре-грантингові схеми) заборонена.

Проектні пропозиції на конкурс можуть подавати лише муніципалітети (див. питання 1 та 2).

10. Чи може державна установа/орган влади бути партнерською організацією чи мова йде лише про громадські організації?

Може бути як громадська організація, так і державна установа/орган влади. Наприклад, райдержадміністрація, районна рада. Також партнером може бути громадська організація, групи активістів або приватні особи, ЗМІ, освітні заклади, які прийматимуть участь у заходах проекту.

11. Чи може муніципалітет винагородити працю своїх співробітників, що працюють у проекті, за рахунок грантових коштів?

Не може. Заробітна платня або премія співробітникам муніципалітету не може бути сплачена за рахунок коштів гранту від Ради Європи.

12. Чи може заробітна платня проектного координатора бути включена в бюджет проекту, якщо координатор не є співробітником муніципалітету?

Якщо координатор проекту не є співробітником муніципалітету, заробітна платня може бути включена в бюджет гранту та сплачуватись за рахунок отриманих коштів.

Слід зазначити, що координатор проекту відповідає за планування, організацію, контроль і звітність. Іншими словами, він або вона координує діяльність за проектом і забезпечує плавну реалізацію проекту. Міський, селищний, або сільський голова, як і будь-який інший співробітник з органу місцевого самоврядування, який володіє необхідними навичками та досвідом, може бути координатором проекту. У будь-якому випадку, міський, селищний, або сільський голова повинен бути ключовою рушійною силою ініціативи.

13. Чи може проект стосуватися не усієї територіальної громади в цілому, а лише її частини? Наприклад, малих і середніх підприємств, чи визначених вразливих соціальних груп?

Може, але потрібне переконливе обґрунтування, наскільки це буде важливим для міста (чи іншого населеного пункту) і його територіальної громади, наскільки місто буде разом розбудовувати сталі контакти і взаємодію з цією частиною громади.

14. Чи є необхідність відкривати окремий рахунок для коштів гранту?

На стадії подання проектної пропозиції немає вимоги щодо відкриття окремого рахунку. Однак муніципалітети, які виграють грантову підтримку, отримують запит щодо відкриття окремого рахунку, який буде використовуватись тільки в цілях отримання гранту від Ради Європи. Відкриття окремого рахунку сприятиме прозорому моніторингу фінансових витрат і звітності.

Всі грошові перекази будуть здійснюватися через банк. 70% гранту будуть отримані муніципалітетом після підписання контракту. Решта будуть перераховані після завершення проекту і отримання та ухвалення фінансових та описових звітів.

Зверніть, будь ласка, увагу на те, що всі розрахунки і звітність здійснюються в місцевій валюті. ПДВ та інші податки повинні бути включені в ваші витрати. Обмінний курс повинен бути вказаним в формі попереднього бюджету та збігатись з курсом вказаним на веб-сайті Національного Банку України на день подання проектної заявки.

15. Чи може муніципалітет подати на розгляд інфраструктурний проект?

Рада Європи не фінансує інфраструктурні проекти.

16. Чому в Формі Попереднього бюджету (Додаток II) є згадка про міжнародних та національних експертів?

Національні та міжнародні експерти не є обов'язковими, але, у вас є можливість їх залучити в разі, якщо муніципалітету бракує досвіду в певній галузі серед персоналу для належної реалізації проекту. Муніципалітету може знадобитися, наприклад, найняти експерта з метою розробки конкретних інструментів (Кодекс етики, веб-сайт і т.д.) У таких випадках, і у разі, якщо участь таких експертів є добре обґрунтованою, дозволяється найняти національного або міжнародного експерта і запланувати оплату його послуг в межах гранту від Ради Європи.

Визначення експерта(ів) на стадії проектної пропозиції не вимагається. Тим не менш, ви можете прикріпити резюме ключового експерта(ів) проекту до пропозиції, якщо є така

можливість. Експерт і / або тренер повинен бути обраний залежно від потреб і кваліфікації експерта.

Правила Ради Європи передбачають, що консультант може бути найнятий з одного джерела, якщо вартість менше 5000 євро. Крім того, в разі закупівель, якщо вартість менше 2000 євро, ви можете застосувати процедуру, одне-джерело. Однак, якщо українське національне законодавство суворіше, ви повинні слідувати національним правилам закупівель.

17. Наскільки великим і складним має бути проект?

Треба спланувати певну оптимальну кількість заходів у межах проекту враховуючи фінансові та часові обмеження.

18. Чи обов'язковим є врахування гендерних питань у проекті?

Гендерний аспект має бути врахований на усіх етапах життєвого циклу проекту: на етапі розробки проекту, на етапі реалізації, на етапі оцінювання результатів проекту. Він також повинен бути врахований у фінальному звіті за проектом.

19. Чи може місто Славута (Хмельницька область) взяти участь у конкурсі на отримання гранту?

На жаль, місто Славута не може взяти участь у конкурсі та подати заявку. Міському голові було надіслано запрошення до участі у семінарі «Мери, лідери змін», що відбувався у м. Вінниця 2-3 березня 2016 року, однак, на жаль, Він не був присутній на заході.

20. Чи дозволяється в рамках грантової допомоги від Ради Європи залучити міжнародного консультанта?

В умовах конкурсу немає обмежень щодо громадянства залучених експертів.

21. Чи є вимоги щодо наявності певного % спів фінансування з боку муніципалітету?

Вимог щодо конкретного відсотку співфінансування немає. Співфінансування повинно бути вказано в рядку 17 (Внесок від отримувача гранту) в таблиці Ексель «Попередній бюджет» проекту та у відповідній секції аплікаційної заявки на грант.

22. Чи можливо контактувати з представником Ради Європи, або місцевим експертом задля того аби отримати пораду та можливо перевірити бюджет?

Всі запитання повинні бути надіслані на congress.cooperation@coe.int. Відповіді будуть надіслані всім муніципалітетам, які запрошувались до подання проектної пропозиції оскільки всі потенційні заявники повинні мати однакову повну інформацію. Більше того, отримані заявки не можуть бути відкритими співробітниками Ради Європи та Комітетом з оцінки проектів до закінчення кінцевого строку подання проектних пропозицій.

23. Чи можуть два муніципалітети подати спільну заявку у відповідь на це запрошення? Чи можуть сусідні муніципалітету брати участь у заходах в рамках проекту?

Грант надається лише муніципалітету, який його виграє. Тим не менш співробітництво між муніципалітетами є можливим та вітається. Наприклад візити в інші муніципалітети, або запрошення їх задля того, аби вони поділилися кращими практиками можуть бути заплановані.

24. Чи можливо запланувати та провести заходи до початку проекту?

Грант може покривати витрати лише на ті заходи, які були втілені після підписання угоди про грант.

25. Які індикатори ми можемо використовувати для запропонованих заходів? Чи може проект провести дослідження перед початком та наприкінці проекту?

Дослідження перед початком проекту не може бути фінансовано за рахунок гранту. Однак це важливий інструмент для демонстрації існуючої ситуації та окреслення базового стану справ. Опитування щодо результатів проекту є доречним, оскільки воно може показати зміну, яка відбулася особливо у відношенні до іміджу, сприйняття муніципалітету та адміністрації. Індикатори можуть також стосуватись кількості зустрічей, візитів на веб-ресурс, дискусій та форумів створених муніципалітетом, кількість звернень громадян, кількість прийнятих рішень та нормативних актів місцевої ради і т.д.

26. Чи може проект покривати витрати на проведення соціологічних досліджень, друк публікацій та статей?

Такі витрати є прийнятними.

27. Яким чином можливо виміряти результати та вплив проекту?

Наприкінці проекту ще буде зарано вимірювати вплив проекту. Вплив це ваше довготривале бачення змін, на які спрямований проект.

Результати проекту можуть бути різними: продукти – що було створено, закуплено, оновлено; власне результати – зміни у поведінці, ментальності - що змінилось в результаті заходів проекту. Методологія вимірювання цих змін повинна бути продуманою та спланованою з самого початку проекту.

28. Чи заплановані проміжні звіти протягом проекту?

Грантоотримувачі здаватимуть фінальний звіт (описовий та фінансовий) наприкінці проекту. Проміжних звітів не передбачається.

29. Яким чином муніципалітету необхідно підтвердити кількість населення?

Кількість населення повинна вказуватись у відповідній секції проектної пропозиції, та супроводжуватись більш детальним описом муніципалітету. Необхідно також вказати відповідні джерела (посилання), на останній перепис населення та офіційну інформацію з державних органів, що займаються статистичним аналізом.

30. Чи є вимога проводити заключний захід проекту?

Такої вимоги немає отже грантоотримувач сам вирішує проводити заключний захід, або ні.